

Norsk Lovtidende.

Utgitt efter offentlig foranstaltning

ifølge lov av 1 april 1876.

Nr. 26

Utgitt 4 juni.

1917

Skrivelse fra Provianteringsdepartementet

29 mai.

av 29 mai,

hvorved i henhold til kongelig resolution av 9 februar 1917 bestemmes:

- 1) Bestemmelser for anvendelse av bensen av 12 mai 1917 træder i kraft den 1 juni d. a.
- 2) I bestemmelseerne gjøres den forandring:
 - a) Smaasalg over disk paa indtil $\frac{1}{2}$ liter kan fremdeles finde sted til kjendte kunder til husholdnings- eller industrielt bruk.
 - b) For tiden 1—7 juni kan vedkommende politimester (lensmand) tillate forbruk eller utlevering av bensen til de personer, som har søkt departementet om konsumkort, men som endnu ikke har faat sine andragender besvart inden dette tidsrum. Saadan tilladelse, som skal meddeles skriftlig, maa bare gives til utvilsomt nyttebruk og bare for et kvantum, som nødvendig medgaar i nævnte tidsrum.

Lov

1 juni.

Nr. 1.

om skjøn, ekspropriationssaker og odelsløsning.

Vi Haakon, Norges Konge, gjør vitterlig:

at Os er blitt forelagt Stortingets beslutning, av 23 mai 1917 saalydende:

1ste kapitel.

Skjøn.

§ 1. Bestemmelserne i dette kapitel kommer bare til anvendelse paa skjøn, som styres av en dommer eller en lensmand. De første kaldes retslige skjøn.

1 juni. I lovgivningen om utskiftning, brandtakster, skattetakster
 Nr. 1. og skylddeling gjøres ingen forandring.

§ 2. De bestemmelser, som er git i lov om rettergangsmaaten for tvistemaal første, anden og fjerde del, faar tilsvarende anvendelse paa skjønssaker, forsaavidt dertil er anledning og ikke andet er bestemt ved lov.

Det samme gjelder bestemmelsene i lov om domstolene §§ 145 og 187. *av 13 Aug. 1915 1/15.*

§ 3. Naar en avgjørelse skal træffes ved kjendelse, skal retten saavidt mulig gi den eller dem, som den angaar, anledning til at uttale sig mundtlig eller skriftlig, før kjendelsen avsiges.

Hvis der ikke er tvist, kan meddelelse om kjendelsen gives paa den maate, som retten i ethvert tilfælde finder hensigtsmessig.

§ 4. Skjøn eller takst kan forlanges, naar dette er hjemlet ved lov eller overenskomst.

§ 5. Naar ikke andet er bestemt ved lov, skal skjønnsforretninger holdes av herreds- eller byretten, som herunder tiltrædes av skjønsmænd.

En dommerfuldmægtig kan ikke styre skjønnsforretninger uten efter særskilt bemyndigelse eller i uforutsette forfaldstilfælde. Bemyndigelsen gives av vedkommende regjeringsdepartement eller av amtmanden, hvis departementet saa bestemmer.

§ 6. Skjønnsforretningen holdes i den retskreds eller det lensmandsdistrikt, hvor gjenstanden for skjønnet befinner sig.

Ligger en fast eiendom eller den del, forretningen gjelder, i flere kredser, eller gjelder forretningen flere sammenstøtende eiendomme i forskjellige kredser, eller er det usikkert, hvilken kreds eiendommen ligger i, fordi grænserne er omtvistet, har saksøkeren valget mellom disse kredser.

Gjelder forretningen ikke en bestemt ting, holdes den i den kreds, hvor saksøkte har sit almindelige verneting. Som saksøkt betragtes den eller de, mot hvem en paastand agtes bygget paa forretningen, eller mot hvem den ellers antages at kunne faa umiddelbar betydning.

§ 7. Naar en skjønnsforretning skal styres av lensmanden og holdes i flere lensmandsdistrikter, kan amtmanden bemyndige den ene av lensmændene til at styre hele forretningen.

§ 8. Begjæring om en skjønnsforretning fremsætter saksøkeren ved processkrift eller mundtlig for den ret eller tjenestemand, som skal styre forretningen.

Begjæringen maa opgi forretningens gjenstand og øiemed og redegjøre for de omstændigheter, som er nødvendige for at bedømme, om der er adgang til at holde forretningen.

Motparten opgives, hvis dette kan gjøres.

§ 9. Negter en ret at ta begjæringen til følge, træffes avgjørelsen ved kjendelse. 1 juni.
Nr. 1.

Negter en lensmand at ta begjæringen til følge, skal han snarest mulig underrette saksøkeren. Blir det forlangt, er han pliktig til at meddele negtelsen skriftlig med en kort redegjørelse for grundene.

§ 10. Blir begjæringen tat til følge, foretar skjønsbestyreren av eget tiltak de videre skridt til at fremme forretningen.

Skal bestyreren ikke selv opnævne skjønsmændene, sender han skjønsbegjæringen til vedkommende myndighet med anmodning om at foreta opnævnelsen.

§ 11. Antallet av skjønsmænd skal være fire, naar skjønnet styres av en dommer, og to, naar det styres av en lensmand, hvis ikke andet er bestemt ved lov.

§ 12. Hvis ikke andet er bestemt ved lov, skal skjønsmændene tages av det utvalg, som omhandles i lov om domstolene § 79, og opnævnes av herreds- eller byretten blandt dem, som har særlig kyndighet i det, skjønnet gjælder.

Er parterne blit enige om, hvilke skjønsmænd de vil ha, skal som regel disse opnævnes.

§ 13. Naar herreds- eller byretten skal opnævne skjønsmænd til et retslig skjøn, skal den opnævne dobbelt saa mange som det fastsatte antal skjønsmænd, eller hvis dette er et ulike tal, én mer end det dobbelte antal. Hvis det findes hensigtsmæssig, opnævner den tillike tre eller flere varamænd, som let kan komme tilstede.

Skjønsbestyreren lar derefter begjæringen om skjøn med paategnet mandsopnævnelse forkynde for saksøkte og mandsopnævnelsen tillike for saksøkeren med tilkjendegivende om, at parterne har adgang til utskytning efter følgende regler:

Av de overtallige skjønsmænd kan saksøkeren og saksøkte utskyte hver sin halvpart, av de opnævnte varamænd saa mange, at der efter rettens bestemmelse blir en eller to tilbake. Utskytningskravet maa fremsættes for stevnevidnet ved forkyndelsen eller for skjønsbestyreren inden en fastsat frist av mindst tre dage. Er der flere parter paa samme side, utøver de utskytningsretten i fællesskap. Blir ikke alle de overtallige skjønsmænd og varamænd utskutt, skal av de ikke utskutte de, som staar først paa fortegnelsen over de opnævnte, gjøre tjeneste. Skjønsbestyrerens avgjørelser av utskytningens utfald er ikke gjenstand for kjæremaal eller anke.

Efter utløpet av utskytningsfristen gir skjønsbestyreren begjæringen om opnævnelse paategning om, hvem som skal gjøre tjeneste.

Har begge parter paa forhaand frafaldt utskytningsretten, opnævnes bare det antal mænd, som skal gjøre tjeneste, i til-

1 juni. fælde med varamænd. Det samme gjælder, naar opnævnelse Nr. 1. foretages efter § 14, naar skjønnen fremmes uten varsel til saksøkte, og naar varsel til saksøkte gives gennem offentlig indkaldelse.

§ 14. Naar det er nødvendig for at faa uhildede skjøns-mænd, eller fordi der trænges særlig kyndighet, eller naar begge parter forlanger det, kan opnævnelsesmyndigheten beslutte, at skjønsmand skal opnævnes utenfor utvalget eller utenfor kommunen.

Skal skjønsmand opnævnes utenfor opnævnelsesmyndigheten embeds- eller bestillingskreds, oversender den begjæringen med tilhørende dokumenter til vedkommende myndighet med anmodning om at foreta opnævnelsen.

Hvis det lar sig gjøre uten uforholdsmæssig ophold, skal opnævnelsesmyndigheten paa forhaand gi parterne anledning til at uttale sig om, hvorvidt skjønsmand skal opnævnes utenfor utvalget eller utenfor kommunen.

Er der allerede foretat opnævnelse efter de almindelige regler, skal den tilbakekaldes.

§ 15. Naar der efter § 7 eller efter lov om domstolene § 20 er opnævnt en særskilt skjønsbestyrer for en forretning, som strækker sig gjennom flere kredser, kan den myndighet, som opnævner bestyreren, tillike bestemme, at de samme skjøns-mænd skal gjøre tjeneste i alle saker eller alle kredser. Skjøns-mændene opnævnes i dette tilfælde av den myndighet, som har truffet bestemmelsen, hvis den ikke overlater det til en av de myndigheter, som ellers skulde ha foretat opnævnelsen.

Strækker forretningen sig gjennom flere kommuner i samme domssogn, kan herredsretten bestemme, at de samme skjønsmand skal gjøre tjeneste i alle kommuner.

§ 16. Egtefæller, forældre og barn eller nogen, som er i likesaa nært svogerskap, maa ikke ta del i samme forretning som bestyrer eller skjønsmand.

§ 17. Om ugildhet for skjønsbestyrere og skjønsmand gjælder de samme regler som for dommere.

Naar forretningen styres av en lensmand, faar bestemmelserne i lov om domstolene §§ 111—115, 117, 118, 120 og 121 tilsvarende anvendelse, saa langt de passer. Istedenfor kjendelse træder en begrundet beslutning og istedenfor kjæremaal klage til retten efter § 31.

Gjør parterne eller skjønsmandene selv gjældende saadanne utelukkelsesgrunde, som er nævnt i lov om domstolene § 108, eller anfører en skjønsmand omstændigheter, som bør fritta ham for at gjøre tjeneste, skal der tages hensyn til begjæringen, hvis den er fremsat saa snart som mulig, og andre skjønsmand kan opnævnes.

§ 18. Bestyreren sørger for, at de skjønsmænd, som skal 1 juni.
gjøre tjeneste, faar meddelelse om det. Nr. 1.

Saavidt mulig bør skjønsmændene faa tre dages varsel, hvis de bor i den by, hvor forretningen holdes, og ellers en ukes varsel.

Varamænd kan efter omstændighetene tilsiges til at møte eller til at holde sig færdige til at møte. Møter alle skjønsmænd, kan varamændene straks fritages for at være tilstede.

Uteblir en skjønsmænd, eller maa han fratræde, kan bestyreren i ethvert tilfælde tilkalde en av de skjønsmænd, som bor nærmest forretningsstedet.

§ 19. Hvis en skjønsmænd har gyldig forfald, pligter han at melde det i tide.

Til gyldig forfald medregnes saadanne omstændigheter som, at han ikke uten fare for helbred eller velfærd eller uten at forsømme vigtige og uopsættelige forretninger eller pligter kunde ha møtt. Av offentlige hverv regnes bare hvervet som medlem av storting og amtsting samt militær tjeneste og tjeneste ved høiere ret som gyldig forfald.

§ 20. Første gang nogen gjør tjeneste som skjønsmænd, skal bestyreren foreholde ham de pligter, som paahviler en skjønsmænd, og ta imot hans forsikring om, at han saavel i denne sak som i alle fremtidige saker vil utføre sit hverv som skjønsmænd samvittighetsfuldt og efter bedste overbevisning.

§ 21. Naar skjønnsbegjæringen er tat til følge og skjønsmænd opnævnt, fastsetter bestyreren tid og sted for forretningen og lar indkaldelse forkynde for parterne. Samtidig skal skjønnsbegjæringen forkyndes for saksøkte, hvis det ikke før er gjort.

Naar ikke andet er bestemt ved lov, berammes forretningen som regel med omkring tre ukers frist paa landet og to ukers frist i byene. Naar det ansees nødvendig, kan forretningen omberammes.

Forretningen kan fremmes uten varsel til saksøkte, hvis den ellers vilde bli frugtesløs eller mangelfuld, fordi gjenstanden er utsat for forandring, eller hvis det særlig er bestemt ved lov. Har saksøkte en fuldmægtig paa stedet eller i nærheten, skal dog han om mulig indkaldes. I ethvert fald skal saksøkte eller hans fuldmægtig snarest mulig underrettes om forretningen.

§ 22. Under skjønnsforretningen faar de regler, som gjælder om saksbehandlingen og protokollationen under hovedforhandling i tvistemaal tilsvarende anvendelse, hvis ikke andet er bestemt ved lov.

§ 23. Uteblir en part, og det er oplyst eller sandsynlig, at han har gyldig forfald, skal forretningen utsættes, enten

1 juni. motparten møter eller ikke møter. Dog skal den fremmes, hvis
 Nr. 1. der er fare eller uforholdsmæssig ulempe ved opphold, eller hvis
 motparten møter, og den uteblevne har samtykket i, at forret-
 ningen fremmes.

Uteblir saksøkeren, uten at det er opplyst eller sandsynlig, at han har gyldig forfald, skal saken avvises, dersom ikke saksøkte møter og kræver saken fremmet.

Uteblir saksøkte, uten at det er opplyst eller sandsynlig, at han har gyldig forfald, men saksøkeren møter, skal forretningen efter hans forlangende fremmes eller utsættes.

§ 24. Bestemmelserne i lov om rettergangsmaaten for tvistemaal §§ 250—260 om forpligtelsen til at fremlægge skriftlige bevis faar tilsvarende anvendelse, saa langt de passer, med hensyn til forpligtelsen til at fremvise eller gi adgang til skjønsgegenstanden.

Er et paalæg fra retten nødvendig i tilfælde, hvor forretningen styres av en lensmand, kan han rette anmodning derom til stedets herredsret.

§ 25. Under skjønnsforretninger, som styres av lensmanden, kan forklaringer av parter, vidner og sakkyndige bare mottages, naar de avgives frivillig. Ed eller forsikring paa ære og samvittighet kan ikke mottages. Heller ikke kan det paalægges nogen, som ikke er part, at fremlægge eller gi adgang til skriftlige bevis eller andre ting.

§ 26. Tvist om retten til og betingelserne for skjønnsforrettningens fremme eller om, hvad der skal være gjenstand for skjøn, avgjøres under forretningen.

§ 27. I alle avgjørelser under forretningen tar saavel bestyreren som skjønsmændene del.

Avgjørelserne træffes med stemmeflerhet. Er der flertal to meninger, naar pengebeløp eller andre størrelser skal fastsettes, og ingen har stemmeflerhet, lægges stemmerne for høiere beløp eller størrelser sammen med stemmerne for de nærmest følgende, til der blir flertal.

§ 28. Hvis der har været tvist eller kan være tvil om, hvilket saksforhold eller hvilke retssætninger skjønnet skal bygges paa, eller om den maate, hvorpaa skjønnsresultatet skal vindes, skal der i skjønnsgrundene gjøres rede for, hvad der i saa henseende er lagt til grund for skjønnet.

Skjønnsgrundene skal i alle tilfælde opplyse, om skjønnet er enstemmig, eller, hvis det ikke er tilfældet, hvilke av skjønnsmyndighetens medlemmer er uenige i skjønnsresultat, og hvilke punkter uenigheten gjælder.

Det eller de medlemmer, som ikke er enige i skjønnsresultatet eller skjønnsgrundene, kan kræve indtatt i disse en rede-gjørelse for sin mening.

§ 29. Bestyreren sørger for, at forretningens slutning og resultat snarest mulig blir forkyndt for parterne. For-
kyndelsen kan foregaa gjennom anbefalt brev. 1 juni.
Nr. 1.

§ 30. Kjendelser og beslutninger, som treffes under en retslig skjønnsforretning, kan ikke paakjæres av parterne uten i følgende tilfælde:

1. naar de avviser saken eller hæver, stanser eller utsætter den, eller naar de forkaster en avvisningspaastand i tilfælde, hvor retsmøtet paa forhaand er begrenset til avvisningsspørsmålet;
2. naar de angaar straf-, omkostnings- eller erstatningsansvar eller tredjemands pligt til at avgi forklaring, ed eller forsikring, at fremlægge eller gi adgang til skriftlige bevis eller andre ting eller at gjøre tjeneste som sakkyndig.

§ 31. Hører skjønnsforretningen under en lensmand, kan parterne klage til herredsretten over avgjørelser, som treffes av lensmanden forut for retten, eller som treffes under retten og er av den i § 30 nr. 1 nævnte art.

Klagen maa fremsættes inden en maaned, efterat parten har faat meddelelse om den avgjørelse, han angriper. Retten kan gi opreisning under de samme betingelser som, om avgjørelsen var truffet under rettergang.

Klagen fremsættes for lensmanden, som snarest mulig foreligger den for retten med de nødvendige dokumenter og opplysninger.

Klagen har ikke opsættende virkning, medmindre retten bestemmer det.

Retten træffer avgjørelsen ved kjendelse.

§ 32. Den, som er misfornøiet med et skjøn, kan forlange overskjøn, hvis ikke andet er bestemt ved lov.

§ 33. Begjæring om overskjøn maa fremsættes inden fire uker, efterat underskjønnets slutning og resultat er forkyndt, hvis ikke en anden frist er fastsat ved lov.

Begjæringen fremsættes for underskjønnets bestyrer, som snarest mulig oversender den til vedkommende ret med de nødvendige dokumenter og opplysninger.

Er underskjønnet styrt av en lensmand, kan herredsretten gi opreisning mot oversittelse av fristen under de samme betingelser, som gjælder i rettergang, dog saaledes, at fristen efter lov om domstolene § 154, 2det led, forlænges til fem aar.

§ 34. Overskjønnet styres av herredsdommeren, hvis en lensmand har styrt underskjønnet.

Ellers hører overskjønnet under lagmandsretten, men styres av en lagdommer eller en av amtmanden opnævnt stedfortræder, uten at andre medlemmer av lagmandsretten deltar i behandlingen.

1 juni. Antallet av skjønsmænd er fire, hvis en lensmand har
 Nr. 1. styrt underskjønnet, og ellers seks, dersom ikke et andet tal
 særskilt er bestemt ved lov.

§ 35. Under overskjønnet kan enhver av parterne inddra
 nye skjønsskrav, som staar i sammenhæng med et tidligere
 indbragt skjønsskrav:

1. naar det gjøres sandsynlig, at forandringen har sin grund
 i omstændigheter, som først senere er indtraadt eller blit
 parten bekjendt;
2. naar motparten samtykker;
3. naar motpartens stilling ikke vil bli væsentlig besværlig-
 gjort ved forandringen.

§ 36. Forøvrig faar de regler, som foran er git om retslig
 skjøn, ogsaa anvendelse paa overskjøn.

§ 37. Underskjønnet falder bort i den utstrækning, hvori
 overskjøn blir avgit.

Finder overskjønnsretten, at saken urettelig er behandlet
 av den underordnede skjønsmyndighet, skal den ved kjendelse
 ophæve underskjønnet og avvise saken fra underskjønsmyndig-
 heten.

§ 38. Et overskjøn kan paaankes til ophævelse paa grund
 av feil i saksbehandlingen eller i retsanvendelsen, hvis ikke
 andet er bestemt ved lov.

Ankefristen er fire uker, efterat overskjønnets slutning
 og resultat er forkyndt, hvis ikke en anden frist er fastsat
 ved lov.

§ 39. Naar overskjønnet hører under lagmandsret, gaar
 anke til Høiesteret og kjøremaal til Høiesterets kjøremaals-
 utvalg.

§ 40. En skjønnsforretning, som er styrt av en dommer,
 kan forlanges gjenoptat efter reglerne i lov om rettergangs-
 maaten i tvistemaalet kapitel 27.

Det, som der er bestemt om dommere og domme, faar til-
 svarende anvendelse paa skjønsmænd og skjøn.

§ 41. Tvangsfuldbyrdelse paa grundlag av de bestemmel-
 ser, som er truffet ved en skjønnsforretning, kan bare fore-
 tages, naar det særskilt er hjemlet ved lov.

Hvis ikke andet er bestemt, kan fuldbyrdelse ikke fore-
 tages, før skjønnsforretningen er blit endelig. Bestemmelse-
 ne i § 5 i lov om tvangsfuldbyrdelse faar tilsvarende anvendelse.

§ 42. De utgifter, som efter lovgivningen er forbundet
med en skjønssak, skal endelig paahvile saksøkeren, hvis ikke
andet er avtalt eller bestemt ved lov.

Blir forfølgningen iverksat efter forlangende av begge
 parter, skal utgiftene endelig paahvile hver av dem med et
 like stort beløp.

Har saksøkte forlangt overskjøn, men utfaldet gaar ham imot, skal han bære utgiftene ved overskjønnet, medmindre skjønsretten finder grund til at fritta ham. Hvorvidt overskjønnet gaar saksøkte imot, avgjør skjønsretten med endelig virkning.

§ 43. Naar særlige omstændigheter foreligger, og navnlig naar saksøkeren møter ved sakfører, kan det paalægges ham at erstatte saksøkte de utgifter, som har været nødvendige til varetagelse av hans tarv under skjønssaken. Er overskjøn forlangt av saksøkte, kan det under samme betingelser paalægges ham at erstatte saksøkerens omkostninger.

§ 44. De omkostninger, som ved en skjønsforretning er paalagt en part, kan i alle tilfælde drives ind efter reglerne om fuldbyrkelse av kjendelser.

§ 45. De bestemmelser, som er git i lov om domstolene §§ 200 og 204 faar tilsvarende anvendelse paa skjøn, som styres av lensmanden.

Spørsmål om ansvar kan bringes ind for stedets herredsret inden en maaned, efterat forretningen er tilendebragt eller indstillet. Avgjørelsen træffes ved kjendelse. Lov om domstolene §§ 215—217 faar tilsvarende anvendelse.

2det kapitel.

Ekspropriationssaker.

§ 46. Naar ekspropriation kræves i henhold til lov eller en tilladelse, som er git av Kongen eller en anden myndighet, indledes ekspropriationssaken med et skjøn, som fastsætter erstatningen, hvis ikke andet er bestemt ved lov eller avtalt mellem parterne.

I de tilfælde, hvor retten til ekspropriation eller dennes utstrækning er avhengig av skjøn over forhold, som staar i forbindelse med foretagendet, fastsættes ogsaa erstatningen under dette skjøn, hvis ikke andet er bestemt ved lov eller avtalt mellem parterne.

§ 47. Skjønnen fremmes efter de bestemmelser, som er git i første kapitel, hvis ikke andet er bestemt ved lov.

§ 48. Opstaar der under en skjønsforretning, som styres av en dommer, tvist om retten til og betingelserne for ekspropriation eller om, hvad der er gjenstand for ekspropriation, og tvisten ikke skal avgjøres ved skjøn, avgjøres den under skjønsforretningen ved kjendelse av skjønsretten.

En saadan kjendelse er gjenstand for selvstændig anke.

§ 49. En saadan tvist, som § 48 nævner, kan enhver av parterne bringe ind for skjønsretten gjennom søksmaal, saafremt det paa grund av retsspørsmaalets art eller de oplysninger, som kræves, ansees hensigtsmæssigst, at tvisten behandles i et søksmaals former, og retten gir samtykke.

1 juni.
Nr. 1.

1 juni. Under samme betingelser kan retten av eget tiltak henvise
Nr. 1. tvisten til saadan behandling.

Før retten gir samtykke eller beslutter henvisning, skal den gi parterne anledning til at uttale sig. Rettens beslutning om at samtykke i eller henvise til søksmaalsbehandling kan ikke angripes ved kjøremaal eller anke.

§ 50. Skal en tvist behandles som søksmaal, fastsetter retten en frist, inden hvilken søksmaalet maa være reist.

Mægling i forliksraadet foretages ikke, og hovedforhandling kan berammes uten saksforberedelse. Men ellers kommer de almindelige regler om søksmaal for herreds- og byret til anvendelse, hvis ikke andet følger av bestemmelse i denne lov. Skjønsmændene gjør ogsaa tjeneste som domsmænd.

Retten kan av eget tiltak beslutte at fremme ekspropriationsforretningen uten hensyn til tvisten, hvis søksmaal ikke blir anlagt inden den frist, som er sat, eller hvis avgjørelsen av søksmaalet blir utilbørlig sinket ved feil av den part, som har reist det.

Rettens beslutninger efter denne paragraf kan ikke angripes ved kjøremaal eller anke.

§ 51. Opstaar en saadan tvist, som § 48 nævner, under en skjønnsforretning, som styres av en lensmand, avgjøres den ved beslutning av bestyreren og skjønsmændene.

Mot avgjørelsen kan klage indgives overensstemmende med § 31.

Rettens kjendelse er gjenstand for selvstændig anke.

§ 52. Fristen for anke over en kjendelse efter § 48 eller § 51 eller en dom, som er avsagt efter §§ 49 og 50, er fire uker, hvis ikke en anden frist er fastsat ved lov.

Under overskjøn kan en tvist, som er avgjort ved kjendelse eller dom i henhold til de nævnte paragraffer, ikke optages til fornyet behandling.

§ 53. Naar takst er avgit under en skjønnsforretning, som styres av en dommer, kan saksøkeren forlange, at der ved kjendelse skal fastsettes en tid, efter hvis utløp han kan kræve at bli sat i besiddelse av tingen mot at utbetale erstatningsbeløpet.

Er der opstaat en saadan tvist, som § 48 nævner, skal dog kjendelse om bessiddelsestagelsen ikke avsiges, før tvisten er retskraftig avgjort.

Hvis tingen er beheftet eller beslaglagt, skal erstatningsbeløpet gives i forvaring til den tjenestemand, som foretar fuldbyrdelsen, hvis ikke alle vedkommende gir samtykke til utbetaling av beløpet. Er staten eller en kommune saksøker, indbetaler de ikke beløpet til tjenestemanden, men setter det ind i en autorisert sparebank.

§ 54. Naar takst er avgit under en skjønnsforretning, som

ikke er styrt av en dommer, og forretningen er blit endelig, 1 juni.
 kan den ekspropriationsberettigede paa grundlag av den beslut. Nr. 1.
 ning, som tillater ekspropriationen, kræve at bli sat i besiddelse
 av tingen mot at utbetale erstatningsbeløpet. Indsættelse i be-
 siddelsen foregaar overensstemmende med lov om tvangsfuld-
 byrdelse.

Bestemmelsen i § 53 tredje led faar tilsvarende anvendelse.

§ 55. Naar den ekspropriationsberettigede i henhold til
 særskilt lovbestemmelse kan kræve at bli sat i besiddelse av tin-
 gen, før erstatningen er bestemt, fremsættes begjæring herom
 for namsmanden.

Finder namsmanden, at han kan ta begjæringen til følge,
 forkynder han for besidderen en opfordring til at stille tingen
 til raadighet inden en passende frist, hvis han vil slippe ut-
 kastelse eller besiddelsestagelse ved namsmanden.

§ 56. Det erstatningsbeløp, som er fastsat ved skjønnet,
 kan i alle tilfælde drives ind efter reglerne for kjendelser.

§ 57. Begjæring om fuldbyrdelse av en kjendelse efter § 53
 eller en beslutning efter § 54 maa fremsendes inden et aar,
 efterat taksten er avgit, hvis ikke en anden frist er fastsat ved
 lov. Ellers kan ekspropriationen ikke foretages uten efter ny
 takst.

§ 58. Iverksættes ikke ekspropriation efter et optat eks-
 propriationsskjøn, skal saksøkeren i alle tilfælde erstatte sak-
 søkte de utgifter, som har været nødvendige til varetagelse av
 hans tarv under saken, naar begjæring derom fremsættes inden
 tre maaneder, efterat han har faat meddelelse om frafaldelsen
 av ekspropriationen, eller senest inden tre maaneder efter ut-
 løpet av fristen for begjæring om fuldbyrdelse av en ekspropria-
 tion. Er skjønnet ikke styrt av en dommer, kan opreisning
 gives av herreds- eller byretten under samme betingelser, som
 gjælder i rettergang.

Erstatningen fastsættes av skjønsbestyreren. Er han dom-
 mer, træffes avgjørelsen ved kjendelse. Mot avgjørelser av en
 lensmand kan klage indgives overesstemmende med § 31.

3dje kapitel.

Odelsløsning.

§ 59. Den, som vil gjøre sin odelsret til en eiendom gjæl-
 dende, maa først indkalde sin motpart til mægling i forliks-
 raadet.

Forliksraadet kan ikke avsi dom i saken.

§ 60. Blir saken henvist til retten, maa saksøkeren senest
 fire uker derefter forlange odelstakst over eiendommen.

Taksten fremmes efter de bestemmelser, som er git om skjøn
 i første kapitel, med de ændringer, som følger av §§ 61—63.

1 juni. § 61. Taksten holdes paa eiendommen, saasnart den efter
Nr. 1. aastiden hensigtsmæssig kan foretages.

Antallet av skjønsmænd skal være tre.

Herredsdommeren tar ikke del i granskningen og værdsættelsen. Naar stemmerne staar likt ved retslige avgjørelser, gjør hans stemme utslaget. Bestemmelserne i § 5, andet led, kommer ikke til anvendelse.

§ 62. Under taksten kan ingen avgjørelse træffes om saksøkerens adgang til at indløse eiendommen.

Twist om, hvilket saksforhold eller hvilke retssætninger værdsættelsen skal bygges paa, avgjøres av den samlede skjønset ved særskilt kjendelse under forretningen.

Eiendommen skal ved taksten sættes til fuld værdi efter gangbar pris i egnen. Skogen værdsættes særskilt. Heftelser, som hviler paa eiendommen og ikke lyder paa en bestemt sum penger, bør værdsættes særskilt i den utstrækning, det er nødvendig.

§ 63. Fristen for begjæring om overtakst er to uker, efterat undertakstens slutning og resultat er forkyndt.

Antallet av skjønsmænd ved overtaksten skal være fem.

Forøvrig faar bestemmelserne i §§ 61 og 62 tilsvarende anvendelse.

§ 64. Blir overtaksten ophævet av Høiesteret, uten at bli hjemvist til skjønset, maa den part, som vil ha ny takst, fremsætte begjæring derom inden fire uker, efterat ophævelseskjendelsen er forkyndt for ham.

Om tiden for den nye takst gjelder det, som er bestemt i § 61.

§ 65. Vil saksøkeren løse eiendommen, maa han inden to uker, efterat taksten er blit endelig, indgi stevning til løsnings-sak ved herredsretten.

Fristbestemmelserne i lov om rettergangsmaaten i tvistemaal § 63, sidste led og § 299 gjelder ikke for løsnings-saken.

§ 66. Dommeren fastsetter tid og sted for et retsmøte til saksforberedelse. I dette retsmøte maa saksøkeren forevise og tilby takstsummen med fradrag av de heftelser, som ved taksten hvilte paa eiendommen. Tilbudet maa gjøres i rede penger eller i forfalden anvisning paa Norges Bank, godkjendt av banken. Er en heftelse senere faldt bort, kan saksøkte i dette retsmøte forlange, at ogsaa heftelsens beløp forevises og tilbydes. Saksøkeren kan i saa fald faa utsættelse for at fremlægge den forhoiede løsningssum i et nyt retsmøte. Utsættelsen bør ikke være kortere end to uker og ikke lenger end fire uker.

Er der twist om, hvorvidt saksøkeren skal overta en heftelse, avgjør dommeren i det første retsmøte, hvilken sum saksøkeren maa forevise. Hvis beløpet overstiger den sum, saksøkeren me-

ner at være pliktig til at forevise, kan han faa utsættelse for 1 juni. at forevise den fastsatte lønningssum i et nyt retsmøte. Ut- Nr. 1.
sættelsen bør ikke være kortere end to uker og ikke lenger end fire uker. Saksøkeren behøver dog ikke at tilby mer end den del, som han mener at være pliktig til at betale.

§ 67. Pantegjæld, som overstiger takstsummen, maa saksøkeren tilby at overta, hvis den er paaheftet, før eiendommen blev odelsjord, eller av en nærmere odelsberettiget end saksøkeren.

§ 68. Erklærer saksøkte, at han vil ta imot den sum, som er tilbudt, skal han faa den utbetalt straks mot at utstede skjøte til saksøkeren. Retten avsiger derefter en kjendelse, som paa-lægger saksøkte at fravike eiendommen til næste faredag, hvis ikke parterne har truffet anden overenskomst.

Omkostningene ved saken og skjøtningen bærer saksøkeren.

§ 69. Har saksøkeren tilbudt lønningssummen, og takstforretningen efter opreisning blir angrepet ved begjæring om overtakst eller ved anke, maa han allikevel, om ny takst holdes, og han vil løse eiendommen efter den pris, som da sættes, paany gjøre tilbud overensstemmende med den nye takst. Tilbudet skal i saa tilfælde fremsættes i det første retsmøte, som holdes i saken, efterat fire uker er forløpet fra den nye takst.

§ 70. Negter saksøkte at avstaa eiendommen for den tilbudte lønningssum, fortsættes saken efter de almindelige regler for tvistemaal.

Ved hovedforhandlingen for herredsretten gjør underskjøns-mændene tjeneste som domsmænd.

§ 71. Dersom odelsmanden vinder saken, skal det ved dommen paalægges saksøkte at gi ham skjøte paa eiendommen og fravike den, mot at odelsmanden tilsvare de heftelser, som dommen nærmere angir, og betaler resten av eiendommens takst-verdi i rede penger, hvis heftelsernes beløp er mindre.

Tiden for løsningen sættes til første faredag eller, om denne ligger for nær, til næste faredag. Utgiftene ved skjøtningen skal odelsmanden tilsvare.

Godtgjør saksøkte ved løsningen, at nogen del av de heftelser, som odelsmanden ifølge dommen skulde overta, er indfridd eller bortfalt, skal odelsmanden enten utrede det tilsvarende beløp i rede penger eller utstede fem procent rentebærende gjælds-brev for det til saksøkte med pant i eiendommen og med forfaldstid fire uker fra løsningsdagen.

§ 72. Efterat fravikelseskjendelse eller løsningsdom er av-sagt, kan opreisning ikke gives til begjæring om overtakst eller anke.

Blir odelstaksten gjenoptat, efterat fravikelseskjendelse eller løsningsdom er av-sagt, og takstsummen blir høiere, maa

1 juni. odelsmanden, om han vil beholde eiendommen, enten utrede det
 Nr. 1. høiere beløp i rede penger eller utstede fem procent rentebærende gjeldsbrev for det til saksøkte med pant i eiendommen og med forfaldstid fire uker fra takstens avslutning.

§ 73. Fra den dag, da forliksklage er forkyndt, og til løsningssaken er endelig avsluttet, maa saksøkte ikke hugge mere i skogen end det, som er nødvendig til gaardens bruk, og heller ikke paa anden maate forringe eiendommen.

Erstatning for skade, som er tilføiet i strid med disse bestemmelser, svares kun, saafremt odelsmanden vinder saken og løser eiendommen.

Overtrædelse av forbudet mot hugst straffes med bøter, hvad enten eieren vinder eller taper saken.

§ 74. Saksøkeren taper sin odelsret:

1. naar han lar saken falde, efterat indkaldelse til undertakst er forkyndt for saksøkte;
2. naar han ikke overholder de frister, som er fastsat i §§ 60, 64 og 65;
3. naar han ikke foreviser eller tilbyr løsningssummen som paabudt;
4. naar han ikke iverksætter løsning til den tid, som er fastsat i en upaaanket dom.

§ 75. Saksøkeren pligter at yde saksøkte erstatning for det tap, som følger av indskrænkningen i hans raadighet over eiendommens skog, hvis saksøkeren frafalder saken, efterat han har tilbudt løsningssummen.

Det samme gjelder, hvis han frafalder en fremsat begjæring om overtakst eller en erklært anke over overtaksten uten at anlægge løsningssak, eller hvis han ikke iverksætter løsning til den tid, som er fastsat i en upaaanket dom.

Erstatningskravet maa være reist inden tre maaneder. Fristen regnes efter første led fra forkyndelsen av den kjendelse, hvorved saken hæves, efter andet led fra den dag, da løsningen skulde være iverksat.

Retten kan ved dommen i løsningssaken paalægge saksøkeren erstatning efter første led, naar den finder, at han har reist saken uten rimelig grund.

§ 76. Dersom odelsmanden inden tre aar efter løsningen overdrar eiendommen til eie eller bruk til en fremmed eller til en fjernere odelsberettiget, som ikke er nærmest i rækken efter ham selv, kan den forrige eier søke eiendommen tilbake og indtale erstatning for det tap, han maatte ha lidt ved at være blit tvunget til at flytte fra eiendommen. Det samme gjelder, hvis odelsmanden inden et aar efter tiltrædelsen hugger friske trær i skogen mer end til gaardsfornödenhet.

Søksmaalet maa reises inden tre maaneder, efterat den for-

rige eier fik vite om overdragelsen eller hugsten, men ikke i 1 juni. noget tilfælde senere end et aar, regnet henholdsvis fra besiddelsesovergangen til den nye eier eller bruker eller fra hugsten. Nr. 1
Ved tilbakesøkning av eiendommen faar de regler, som er git om odelsløsning, tilsvarende anvendelse.

Forbudet mot at overdra gaardens bruk gjælder ikke for dem, som varetar odelsmandens tarv, mens han er umyndig.

Slutningsbestemmelse.

Tiden for denne lovs ikrafttræden fastsættes ved særskilt lov. 13

Ti har Vi antat og bekræftet, likesom Vi herved antar og bekræfter samme som lov, under Vor haand og rikets segl.

Git paa Kristiania slot den 1 juni 1917.

Haakon.

(L. S.)

Gunnar Knudsen.

Hesselberg.

Lov

1 juni.

Nr. 2.

om tillæg til lov om Den norske Enkekasse av 21 juni 1895.

Vi Haakon, Norges Konge, gjør vitterlig:

at Os er blit forelagt Stortingets beslutning, av 23 mai 1917 saalydende:

§ 21 i lov om Den norske Enkekasse av 21 juni 1895 gives følgende tillæg:

Medmindre Kongen anderledes maatte bestemme for enkelte tilfælde, skal tjenestemænd, som ansættes efter ikrafttrædelsen av loven om pensionsordning for statens tjenestemænd av 20 april 1917, ikke være indskudspligtige i Enkekassen, likesom lønsforandringer, der maatte finde sted fra eller efter nævnte tidspunkt, ikke skal medføre indskudspligt eller pligt til at sikre tillægspension.

Ti har Vi antat og bekræftet, likesom Vi herved antar og bekræfter samme som lov, under Vor haand og rikets segl.

Git paa Kristiania slot den 1 juni 1917.

Haakon.

(L. S.)

Gunnar Knudsen.

Hesselberg.

1 juni.

Kongelig kundgjørelse

om avgifter i budgетterminen 1 juli 1917 til 30 juni 1918
ved utførsel av fisk og fiskevarer, som tilhører utlændinger.

Vi Haakon, Norges Konge, gjør vitterlig:

Stortinget har den 11 mai 1917 fattet følgende beslutning:

I.

For budgетterminen 1 juli 1917 til 30 juni 1918 blir overensstemmende med lov av 14 mars 1916 om avgifter ved utførsel av fisk og fiskevarer, som tilhører utlændinger, at indkræve avgifter hos de mellemænd, som melder til utførsel fisk eller fiskevarer, som er indkjøpt her i riket av eller for regning av personer, som er bosat i utlandet, eller utenlandske selskaper, efter følgende satser:

Fersk fisk undtagen steinbit og blaakveite	kr. 1.50	pr. 100 kg.
Saltet fisk (ogsaa letsaltet) undtagen stein-		
bit og blaakveite	» 1.25	» 100 »
Klipfisk	» 1.00	» 100 »
Tørfisk	» 1.50	» 100 »
Rogn, fersk, iset	» 2.00	» hl.
Rogn, saltet	» 2.00	» »
Levertran, alle sorter	» 2.00	» 100 kg.
Lever, raa	» 2.00	» 100 »
Saltet sild (ogsaa letsaltet)	» 1.50	» tønde
Letsaltet sild, som utføres i kasser	» 1.00	» hl.
Fersk sild, alle slags	» 1.00	» »
Saltet brisling og musse	» 2.50	» tønde
Ansjos og krydret sild	» 5.00	» »
Fersk makrel	» 1.00	» hl.
Saltet makrel	» 3.00	» tønde

II.

Kongen kan nedsætte eller ganske ophæve alle i post I nævnte avgifter eller enkelte av dem.

Denne Stortingets beslutning bringes herved i utøvelse.

Git paa Kristiania slot den 1 juni 1917.

Under Vor haand og rikets segl.

Haakon.

(L. S.)

Gunnar Knudsen.

Hesselberg.

Kongelig resolution

1 juni.

av 1 juni.

I henhold til lov av 6 juni 1891 om politivedtægter for rikets herreder, jfr. lov nr. 3 av 12 juni 1914 og lov av 22 mai 1875 om offentlige forestillinger m. v., meddeles stadfæstelse paa nedenstaaende av herredsstyret for Meldalens herred, Søndre Trondhjems amt, den 26 august og 16 december 1916 og 5 mai 1917 vedtagne beslutning til nye politivedtægter for herredet, som skal træde istedenfor de ved kongelig resolution av 18 november 1899 stadfæstede politivedtægter:

§ 1. Paa offentlig vei, hvorunder der i denne vedtægt er indbefattet enhver for almindelig færdsel bestemt eller almindelig befærdet vei, plads eller adkomst, maa ikke opløb eller sammenstimlen av folk finde sted, hvorved den offentlige orden forstyrres, færdselen hemmes eller veifarende forulempes.

Ved forsamling av mange mennesker paa saadanne steder er de tilstedeværende forpligtet til at rette sig efter de paa bud, som politiet gir til ordenens opretholdelse og publikums betryggelse.

§ 2. Paa offentlig vei maa slagsmaal, skriken, høiøstet tale og sang eller anden larmende, voldsom eller fornærmelig adfærd, hvorved den offentlige orden forstyrres, velanstændighet krænkes eller færdselen hindres, ikke finde sted.

Det er likeledes forbudt paa eller ved offentlig vei at nyde berusende drikke, spille kort, musisere eller danse.

§ 3. Processioner eller andre sammenkomster med musikkorps paa offentlig vei eller almindelig befærdet sted skal paa forhaand anmeldes til politiet.

§ 4. Ingen maa uten politiets tilladelse paa offentlig vei eller utover samme avfyre skytevaaben, optænde ild, avbrænde krudt, fyrverkerisaker eller eksploderende gjenstande av nogen slags, ikke skyte med bue eller lignende eller kaste med sten, sneball, smuds eller andet, hvorved skade kan forvoldes eller veifarende voldes fortræd.

§ 5. Uvøren kjøring eller ridning — cykelridning indbefattet — maa ikke finde sted paa offentlig vei. Politiet kan paaby, at der gjennom tætbebyggede eller sterkt befærdede strøk kun maa kjøres eller rides i skridtgang. Ved kjøring paa slædeføre skal hesten være forsynt med bjelde undtagen ved almindelig gaardskjøring og ved begravelser. Cyklister skal benytte tændt løgt, naar det er mørkt, og betimelig varsle med signalapparatet, før de passerer veifarende. Kjelkeakning paa offentlig vei mot eller forbi kjørende eller ridende maa ikke finde sted. Likeledes kan politiet foreskrive de indskrænkninger, som ansees fornødne ved ski- eller skøiteløp samt ved lek og spil paa

1 juni. offentlig vei eller plads. Cykkelkapløp maa forut anmeldes til politiet, og deltagerne har at rette sig efter politiets anordninger.

§ 6. Ingen maa skjære, ridse i, skrive eller tegne paa eller paa anden maate beskadige eller tilsmudse de til offentlig vei støtende hus, indhegninger, plakater o. l. eller ved veiene staaende trær, bænker, postkasser o. s. v.

§ 7. Naar hunder viser sig biske eller glubske eller har den vane at forulempe mennesker eller hester ved at gjø ad dem eller fare mot dem, skal eierne eller besidderne efter politiets nærmere bestemmelser holde slike hunder bundet eller forsynt med mundkurv. Det samme gjælder om hund, som politiet ellers finder at være farlig. Ingen maa hidse sin hund paa nogen eller undlate at holde sin hund tilbake, naar den i hans paasyn anfalter nogen. Det er likeledes forbudt at tirre hunder eller hidse dem sammen paa offentlig vei. I tettere bebyggede strøk skal eier av hund holde den inde ved nattetid.

§ 8. Det er forbudt at la olme okser, hingster eller andre for den personlige sikkerhet farlige dyr gaa løse i undhegnet, til offentlig vei støtende havnegang eller indhegning, medmindre indhegningen er forsynt med saa høit og sterkt gjærde, at dyrene ikke kan trænge igjennem eller springe over.

§ 9. Enhver, der holder bevertning med spise- eller drikkevarer, skal, saavidt det staar til ham (hende), sørge for, at der i de dertil benyttede lokaler intet forefaller, som strider mot orden og sømmelighet.

§ 10. Ingen maa paa offentlig bevertnings- eller forlystelsessted gjøre sig skyldig i voldsom eller støiende adfærd, hvorved andre gjester eller besøkende, verten, dennes familie eller tjenere fortrædiges eller andre av husets beboere eller omboende forstyrres, ei heller i anden maate vise en uanstændig eller forargelig opførsel.

§ 11. Offentlige forlystelsessteder med eller uten bevertning samt kaffe- og spiseforretninger skal lukkes kl. 12 aften med undtagelse av søn- og helligdage og aftenene forut, da de skal lukkes kl. 11 aften.

De kan aapnes kl. 6 formiddag, dog saaledes, at kaffe- og spiseforretninger paa søn- og helligdage først kan aapnes kl. 8 formiddag og forlystelsessteder først kl. 6 ettermiddag. I denne tid, da der er lukket, maa ingen bevertning finde sted og ingen gjester mottages eller tillates at opholde sig paa disse steder. Denne bestemmelse gjælder ikke for reisende paa hoteller eller gjestgiversteder eller lignende.

§ 12. Ingen maa gi offentlige forestillinger eller forevisninger av den i lov av 22 mai 1875 omhandlede art uten tillatelse av politiet og mot en forskudsvis erlagt avgift til herreds-

kassen av fra 10 — ti — til 20 — tyve — kroner efter politiets nærmere bestemmelse for hver dag eller aften tilladelsen gjælder. 1 juni.

Tilladelsen maa gives en bestemt ansvarlig person, som har at efterkomme de paabud, politiet foreskriver, og dette kan uten varsel tilbakekalde samme. Disse forestillinger maa ophøre kl. 11 aften.

Kirkekonsserter undtages fra disse bestemmelser.

§ 13. Sammenkomster til avholdelse av offentlig dans, kortspil m. v. maa ikke finde sted uten politiets tilladelse.

Dans, som avholdes av foreninger eller sluttede selskaper, maa være anmeldt til politiet 4 dage forut med oppgivende av medlemmer eller deltagere. Saadanne sammenkomster maa ikke avholdes paa søn- eller helligdage eller i den stille uke og maa være avsluttet kl. 12 midnat.

§ 14. De, som gjør sig en næring av at holde offentlig dans, karusel, skytebane, ringkastning og lignende, hvortil politiets tilladelse utfordres, har at erlægge en avgift til herredskassen av fra 5 til 20 kroner efter politiets nærmere bestemmelse for hver dag eller hver gang tilstelningen holdes. Avgiften betales forskudsvis til politiet.

§ 15. Overtrædelse av disse vedtægter er belagt med straf.

Kongelig resolution

1 juni.

av 1 juni.

I medhold av § 1 i lov av 31 juli 1912 til forebyggelse av smughandel med alkoholiske drikke og i overensstemmelse med Sandeherred herredsstyres beslutning av 5 mai 1917 bestemmes, at bevertning med mat og drikke i Sandeherreds herred, Jarlsberg og Larviks amt, fra 1 juli 1917 det hele aar skal være gjenstand for bevilling.

Kongelig resolution

1 juni.

av 1 juni.

De ved kongelig resolution av 25 mai 1917 gjorde midlertidige innskærnkninger i adgangen til at indføre, forsende, sælge og skjænke brændevin og vin utvides for Stavanger bys vedkommende til indtil videre at omfatte ogsaa vin, indeholdende 15 volumprocent alkoholstyrke og derunder, samt øl, alkoholsvakt øl undtat.

1 juni.

Kongelig resolution

av 1 juni.

Nedenstaaende av Øksendalens herredsstyre i møte 19 mars 1917 fastsatte vedtægt angaaende lukningstid for utsalgssteder i Øksendalens herred, Romsdals amt, stadfæstes i henhold til lov av 25 juli 1913 som gjældende indtil videre:

§ 1. Utsalgssteder i Øksendalens herred, hvor salg av varer foregaar, skal holdes lukket hele dagen paa alle søn- og helldage.

§ 2. Julaften, nytaarsaften, paaske- og pinseaften lukkes kl. 6 eftm. 17 mai kl. 2 eftm.

§ 3. I lukningstiden kan kunder ikke indlates. De, som er indkommet før lukningen, kan ekspederes.

§ 4. Overtrædelse av denne vedtægt straffes efter loven, jfr. straffelovens § 339, 2.

§ 5. Denne vedtægt træder i kraft 30 dage, efterat den har faat kongelig stadfæstelse.

1 juni.

Kongelig resolution

av 1 juni.

De i §§ 2, 3 og 4 i lov om erhvervelse av skog av 18 september 1909, jfr. lov nr. 3 av 13 august 1915, omhandlede grænser for koncessionsfri erhvervelse av skog nedsattes i medhold av samme lovs § 5 for Søndre Frons herred, Kristians amt, til 10 ha., og kongelig resolution av 25 august 1911, hvorved det i førstnævnte lovs § 3 nævnte flateindhold 500 ha. for herredet blev nedsat til 100 ha., ophæves.

Denne bestemmelse træder i kraft straks.

1 juni.

Kongelig resolution

av 1 juni.

Den i § 2, i lov om erhvervelse av skog av 18 september 1909, jfr. lov nr. 3 av 13 august 1915, omhandlede grænse for koncessionsfri erhvervelse av skog 100 ha. nedsattes i medhold av samme lovs § 5 for Østre Totens herred, Kristians amt, til 10 ha.

Denne bestemmelse træder i kraft straks.

Kongelig resolution

1 juni.

av 1 juni.

De i §§ 2, 3 og 4 i lov om erhvervelse av skog av 18 september 1909, jfr. lov nr. 3 av 13 august 1915, omhandlede grænser for koncessionsfri erhvervelse av skog nedsattes i medhold av samme lovs § 5 for Herefoss herred, Nedenes amt, til 10 ha., og kongelig resolution av 7 juli 1913, hvorved det i lov om erhvervelse av skog av 18 september 1909 § 3 nævnte flateindhold 500 ha. for herredet nedsattes til 100 ha., ophæves.

Denne bestemmelse træder i kraft straks.

Kongelig resolution

1 juni.

av 1 juni.

De i §§ 2, 3 og 4 i lov om erhvervelse av skog av 18 september 1909, jfr. lov nr. 3 av 13 august 1915, omhandlede grænser for koncessionsfri erhvervelse av skog nedsattes i medhold av samme lovs § 5 for Gjerstads herred, Nedenes amt, til 10 ha., og kongelig resolution av 29 december 1916, hvorved de samme grænser for herredet nedsattes til 50 ha., ophæves.

Denne bestemmelse træder i kraft straks.

Kongelig resolution

1 juni.

av 1 juni.

- I. De i §§ 2, 3 og 4 i lov om erhvervelse av skog av 18 september 1909, jfr. lov nr. 3 av 13 august 1915, fastsatte grænser for koncessionsfri erhvervelse av skog nedsattes i medhold av samme lovs § 5 for Eikens herred, Lister og Mandals amt, til 10 ha., og kongelig resolution av 16 mars 1910, hvorved det i førstnævnte lovs § 3 nævnte flateindhold 500 ha. for det udelte Hægebostads herred blev nedsat til 100 ha., ophæves, forsaavidt angaar Eikens herred.
 - II. I medhold av § 1 i nævnte lov av 18 september 1909, jfr. lov nr. 3 av 13 august 1915, bestemmes, at lyng- og heiestrækninger og andre skogbare utmarksstrækninger, som er høvelige til barskogavl, skal indgaa under skoggrund.
 - III. Disse bestemmelser træder i kraft straks.
-

1 juni.

Kongelig resolution

av 1 juni.

De i §§ 2, 3 og 4 i lov om erhvervelse av skog av 18 september 1909, jfr. lov nr. 3 av 13 august 1915, omhandlede grænser for koncessionsfri erhvervelse av skog nedsættes i medhold av samme lovs § 5 for Rennebu herred, Søndre Trondhjems amt, til 50 ha., og kongelig resolution av 16 mai 1911, hvorved det i førstnævnte lovs § 3 nævnte flateindhold 500 ha. for herredet blev nedsat til 100 ha., ophæves.

Denne bestemmelse træder i kraft straks.

1. juni

Kongelig resolution

av 1 juni.

De i §§ 2, 3 og 4 i lov om erhvervelse av skog av 18 september 1909, jfr. lov nr. 3 av 13 august 1915, omhandlede grænser for koncessionsfri erhvervelse av skog nedsættes i medhold av samme lovs § 5 for Bindalens herred, Nordlands amt, til 10 ha., og kongelig resolution av 5 februar 1915, hvorved det i førstnævnte lovs § 3 nævnte flateindhold 500 ha. for herredet blev nedsat til 100 ha., ophæves.

Denne bestemmelse træder i kraft straks.

1 juni.

Kongelig resolution

av 1 juni.

I medhold av § 6 i lov om vernskogens bevarelse og mot skogens ødelæggelse m. v. av 8 august 1908 meddeles approbation paa de av herredsstyret for Tune herred, Smaalenene amt, i møte den 18 januar 1917 besluttede skogvedtægter for herredet, — dog med et par forandringer.

De approberte skogvedtægter er saalydende:

§ 1. Aavirkning til salg eller industriel produktion eller utførsel fra riket av bartrær, som $1\frac{1}{2}$ meter fra høieste rotgren holder mindre end 16 cm. uten paa barken paa bredeste kant, er forbudt.

§ 2. Forbudet i foregaaende paragraf gjelder ikke:

- 1) Aavirkning til husbehov eller gaardsfornødenheter for den eiendom, under hvilken skogen er matrikulert, eller til fyl-

destgjørelse av bruksret der maatte tilkomme nogen som 1 juni.
eier eller bruker av eiendommen, samt helt tørre eller vindfældte trær.

2) Aavirkning av efternævnte trær efter utblinkning av de av amtet ansatte skogfunktionærer eller en opsynsmand:

- a. Undertrykte, uveksterlige eller vantrevne trær.
- b. Syke eller beskadigede trær.
- c. Trær, som av hensyn til den øvrige skogs trivsel eller til befordring av dens ettervekst bør hugges.

Under utblinkning av de under litra a, b og c nævnte trær hugges merke paa rot og stamme med en av herredsstyret godkjendt blinkøks. Opsynsmanden eller de av amtet ansatte skogfunktionærer er berettiget til at fordre gjensat friske, kraftige frøtrær, hvor de finder saadant paakrævet av hensyn til skogens ettervekst.

Saadanne frøtrær merkes paa særskilt maate og maa ikke aavirkes eller beskadiges uten tilladelse av en av de ovennævnte funktionærer.

§ 3. Enhver aavirkning til salg eller industriell produktion — dog ikke aavirkning, som sker i medhold av bestemmelsene i § 2, punkt 1 — maa anmeldes til vedkommende opsynsmand senest 14 dage, før blinkning eller — hvor blinkning ikke finder sted — hugst igangsættes.

§ 4. Tvistigheter om utblinkning avgjøres efter vedkommende eiers eller bruksberettigedes begjæring av herredsstyret.

§ 5. Skogeier eller bruksberettiget pligter, forinden friske trær hugges, at nytte tørre trær, top og avfald, forsaavidt dette virke er tjenlig for øiemedet og uten uforholdsmæssig forøket besvær kan tages.

Under de samme omstændigheter skal det være forbudt at anvende gran eller furu til ris- eller buskgjærde.

§ 6. Avsvidning av lyng, ener eller mose er forbudt undtagen i de tilfælde, hvor avsvidning med vedkommende opsynsmands tilladelse foretages til fremme av skogveksten.

§ 7. Herredsstyret ansætter det fornødne antal opsynsmænd, for hvem der utfærdiges instruks, og hvis løn utredes av herredskassen mot lovbestemt refusion av statskassen, dog saaledes, at skogeier og bruks- eller hugstberettiget pligter at yde den opsynsmand, som har utført blinkningen eller lignende arbeide for ham i skogen, betaling for utført arbeide.

§ 8. Overtrædelse av disse vedtægter straffes efter den alm. borgerlige straffelovs § 339.

1 juni.

Kongelig resolution

av 1 juni.

I medhold av lov om bruk av motorvogner av 21 juni 1912 § 2, andet led, bestemmes, at den ved kongelig resolution av 7 juli 1913 under post 1 fastsatte indskrænkning for motorvognkjøring paa hovedveien i Røkens herred fra delet mot Hurum til Røkens jernbanestation op-
hæves.

1 juni.

Kongelig resolution

av 1 juni.

I henhold til lov om bygningsvæsenet av 27 juli 1896 § 88, jfr. lov indeholdende adskillige bestemmelser angaaende bygningsvæsenet av 17 juni 1869 § 1, samt lov angaaende brandvæsenet av 15 august 1908 § 65 og 66 bestemmes, at Stjørdalshalsens brand- og bygningskom-
mune utvides overensstemmende med Stjørdalens herredsstyres beslutning i møte den 30 mars 1917.

De utvidede grænser er paa et under saken fremlagt kart avmerket med helt optrukket rød linje.

1 juni.

Kongelig resolution

av 1 juni.

I medhold av § 1 d i lov av 14 mai 1917 om foranstaltninger til at sikre og ordne landets forsyning med livsfornödenheter og andre varer paalægges det herved importører og handlende som pligt, efter Provianteringsdepartementets nærmere bestemmelse, at meddele opplysninger om forraad av matvarer, brændsels- og belysningsstoffer, og om indkjøp av dem.

Denne bestemmelse træder i kraft straks.

1 juni.

Kongelig resolution

av 1 juni.

I medhold av § 1 h i lov av 14 mai 1917 om foranstaltninger til at sikre og ordne landets forsyning med livsfornödenheter og andre varer bestemmes:

1. Kongelig resolution av 13 april 1917, hvorved Provianteringsdepartementet blev bemyndiget til ved ekspropriation at erhverve ret til hugst av vedskog inden et nærmere bestemt omraade langs alle jernbanelinjer, forandres og utvides derhen, at Provianteringsdepartementet bemyndiges til at træffe bestemmelse om avstaaelse til staten av tørt, hugstavfald og træer paa rot til vedhugst.
2. Skjøn i anledning av denne utvidede bemyndigelse blir at avgi paa samme maate som omhandlet i kongelig resolution av 4 mai 1917 av en av Høiesteret opnevnt nævnd paa mindst 5 medlemmer, jfr. § 6 i forannævnte lov av 14 mai 1917.

Skrivelse fra Utenrikdepartementet

Kongelig resolution

Utgiver: Byraachef Young.

Grøndahl & Søn's boktrykkeri. Kristiania.